KBAB

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR, SİYASİ, FİKİR, SANAT, MİZAH MECMUASI

SAHİBİ:
Yusuf Ziya ORTAÇ

İDAREHANE
İstanbul, Ankara caddesi, No. 47
Telefon: 22129

ABONE
Türkiyenin her tarafı için:
Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş.
Yabancı memleketlere: Seneliği 2000, altı aylığı 1000, üç aylığı 500 kuruş.

20 temmuz, 1944, perşembe

Sayı: 20

20 Kuruş

29 temmuz Cumartesi günü çıkıyor!

BUGÜN

Sanat, Edebiyat, Sinema, Aktüalite dergisi

KALBİM

Şairi: *Faruk Nafiz Çamlıbel*

Diplomasız Doktor

Reşat Nuri Güntekin

Ahmet Mithat Efendi

Büyük Türk yazıcısının yüzüncü dönüm yılındayız.

Ahmet Mithat efendi ⟶

Ahmet Mithat Efendi, bundan tam yüz yıl evel doğmuştur. Sene 1844 de. Eğer ömrü vefa etseydi, şimdi yüz yaşında olacaktı.

O, bizim matbuat hayatımızın en mümtaz simalarından biri, etrafına büyük kalabalığı toplamasını bilen ilk Türk yazıcısı idi.

Kitap okuma zevkini, bu memlekete, yüz elli cilt telif eser hediye eden Ahmet Mithat efendi yaymıştır.

Ahmet Mithat Efendinin romanları kapış kapış satılır, dikkatle, lezzetle, heyecanla okunurmuş.

O, bu eşsiz halk sevgisini iki şeye borçludur:

1 — Devrinin meşhur kalemleri, her kelimenin arapça ve farsçasını ararken, Ahmet Mithat Efendi türkçesini aradı.

2 — Milletini sevdi ve onun ruhuna girmesini bildi.

Akşam gazetesinde, Ahmet Mithat Efendinin hayatını anlatan arkadaşımız (Vâ-Nû), İbrahim Alâaddin Gövsa'nın "Meşhur Âdamlar Ansiklopedisi,, nden aldığı şu malûmatı veriyor:

Ahmet Mithat, İstanbulda doğmuştur. Bezci Hacı Süleyman isimli orta halli bir adamın oğludur. Rumelinin Niş ve Rusçuk taraflarında çocukluğunu geçirdiği için kendisinde bir Rumelili hali ve mişvarı varmış. İlk tahsiline bahsi geçen memleketlerde başlamış; tahsile İstanbulda devamla biraz arapça, farsça ve fransızca öğrenmiş; sonra, Bağdatta, Musulda, Rodosta bulunmuş; 1878 de (Matbaai Âmire) müdürlüğü ile İstanbulda vazife almış: «Meclisi Umuru Sıhhiye» ikinci reisliği, Darülfünun din tarihi ve umumî tarih muallimliği gibi yüksek mesnetlere geçmiştir. 1887 de Stokholmda toplanan müsteşrikler kongresine hükûmet tarafından murahhas gönderildi. Matbaa sahibiydi. Pek çok mevzulara temas eden fakat ekserisi halk için yazılmış romanlar ve kitaplar olan eserlerini basardı. Mithat Efendinin Dağarcık, Kırkambar mecmualarındaki ve Tercümanı Hakikat gazetesindeki yazılarından başka, bir kısım tercüme olarak yüz elliye yakın eseri vardır ki, bunlardan başlıcaları şunlardır:

Tarihi edebiyat, Üssü inkılâp, Zübdetülhakayık, Kâinat Haccı evvel, Müdafaa, Beşairi Sıdık, Nübüvveti Muhammediye, Avrupada bir cevelân, Süleyman Musuli, Hasan Mellâh, Hüseyin Fellâh, Yer yüzünde bir melek, Dünyaya ikinci geliş, Pariste bir Türk, Kamere âşık, Mufassal Tarihi umumî, Nevm ve hâlâtı nevm, Methali tarih ve fununu coğrafya, Sevdayi sâyü amel, Demir bey, Ben neyim? Ve saire...

Görülüyor ki Ahmet Mithat Efendi, bir vülgerizatör olmakla beraber, bir çalışma devi idi!

Doğumunun yüzüncü yıldönümünde, büyük Türk yazıcısı Ahmet Mithat Efendi için, bütün basın ve kültür müesseselerimizi bir saygı gösterisi yapmağa, biz de davet ediyoruz.

AKBABA

GELİYOR!

Cepheleri parça parça eden bir taarruz ordusu, dağ başlarından kopan bir çığ, pilotsuz uçak, nasıl cephe gerisi şehirlerin, karlı damlar altında beyaz bir kış uykusuna gömülmüş köylerin huzurunu altüst ederek gelirse, o da öyle geliyor !

Ben, harbden korktuğumdan çok ondan korkuyorum : Suhldan !

Sulh geliyor !.. Bu, beş yıl cephe cephe dolaşmış süngülerin ucunda, gagası son nefesle yarı açık, beyaz tüyleri kan içinde bir güvercindir.

Onu, Majino kalesinde zafer rüyasından Alman süngüleriyle dürtüşlenerek uyananlar getiriyor...

O, denizaltı dünyasının esrarlı yeşilliği içinde yüzdü ...

O, Stalingrad cehenneminde yandı...

O, Moskova yollarında donmuş ayaklarla dolaştı...

O, Filipin adalarında, kendi hançeriyle kaç kere kendi bağırsaklarını deşti..

O, beyaz kanadlı, mavi gözlü, melekler diyarı gökten koğulmuş bir şeytandır !

İnsan oğlunun tanga karşı, uçağa karşı, zehirli gaza karşı kendini koruyacak silâhları var... Fakat sulha, fakat bu sulha karşı ?...

Yarın, vücudunun bir parçasını kim bilir hangi meçhul sınır dışı toprağına gömmüş yarı mezar bir nesil yabancı dünyalardan kendi vatanına dönecek : Taş yığınları ve tanınmaz sevgili cesetleri altında kaybolmuş vatanına !.. Evini değil, köyünü bile bulamıyacak bu insanlara, beş yıl süren yırtıcılığını unutturacak bir duygu, bir sevgi, bir gönül bağı mucizesi biliyor musunuz ? Ben, işte bunlardan korkuyorum : İnsanlığın yarasını saracak, ruhu acıya kanıksamış, bu yarı pençe ellerden !

Yusuf Ziya ORTAÇ

Gazetelerden: Almanlar V 1, V 2, V 3, V 4, V 5, gizli silâhlarını birer birer kullanmaya başlayacak...

Göbels — Almanya ve Japonya ve İtalya ve Finlândiya ve Romanya ve Macaristan !..

Alman — Nafile.. Birinci (V) den sonrakilere kulak asma !

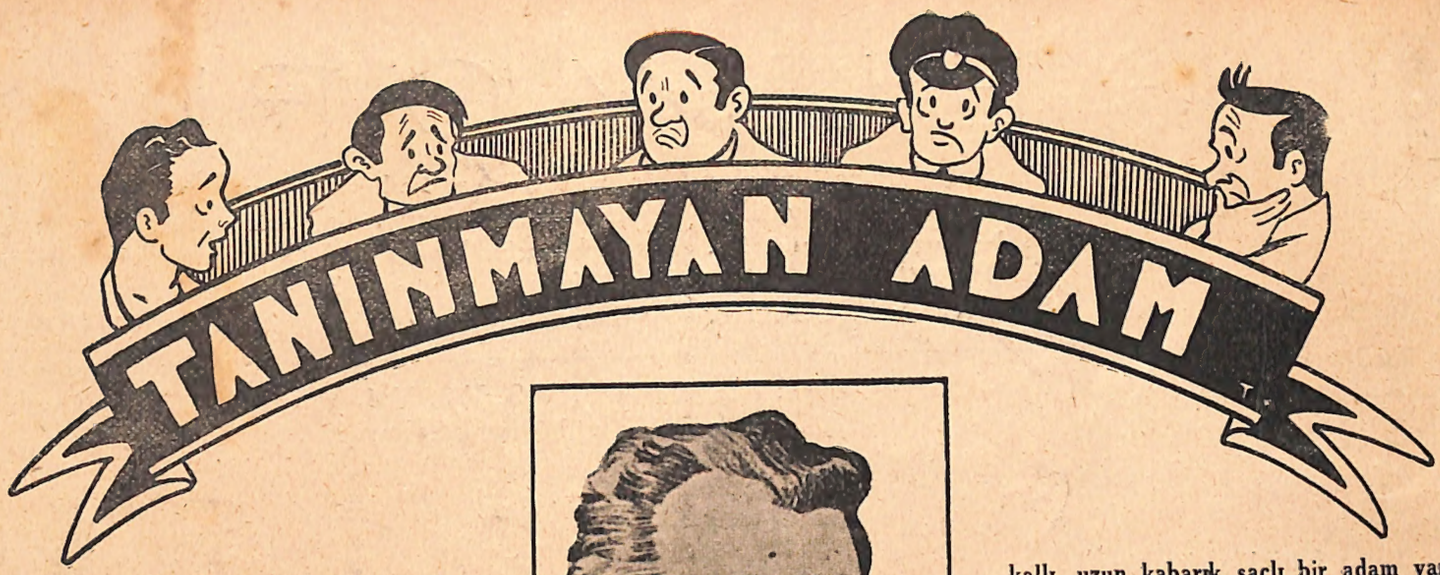

Çocuk yüzü koyun halının üstüne yatmıştı. Önünde bir haftalık mecmua vardı.

Ablası sordu:

— Ne okuyorsun Can?

— Bir şey okumuyorum. Bilmece hallediyorum. Beş lira mükâfatı var.

— Ne imiş o bakayım?

— On dört tane tanınmış adam resmi. Bunların kim oldukları bilinecekmiş.

— Kaç tanesini bildin?

— Üç tanesini... Pehlivan çoban Mehmet; Marlen Ditrich; Arsen Lüpen...

Abla gülmeğe başladı:

— Arsen Lüpen sahici adam değil, roman kahramanı...

Can şaşırdı:

— Arsen Lüpen yok mu? Ben onun kaç tane resmini gördüm.

— Yok ya... Onlar romancının, ressamın uydurmaları...

— Peki, o kurnazlıkları kim yapıyor?

— Hiç kimse...

— Yazık.

Canın gözleri mahzunlaşmıştı. Arsen Lüpenin sahiden yaşamamasına bir akrabası ölmüş kadar üzülüyordu.

— Hem daha sen pek küçüksün Can... On yaşına yeni bastın... Bu meşhur adamları tanımak için insan hiç olmazsa yirmi yaşına gelmiş, lise tahsilini bitirmiş olmalı... O da yetmez ya... Gel beraber çalışalım... Becerirsek beş lirayı paylaşırız.

— Olur abla...

İki kardeş yarım saatten fazla uğraştılar. Nafile. Tanıman büyüklerin sayısı bir türlü sekizden yukarı çıkamıyordu.

Can:

— Bu kadarını göndersek acaba mükâfatın yarısını verirler mi?

Kız, Canın yanağına bir fiske vurarak güldü:

— Aptal, hiç öyle şey olur mu?

— Şimdi bu kadar çalıştığımız boşa mı gidecek?

Aplanın gözleri birden bire parlamıştı:

— Aklıma bir şey geliyor, dedi, yukarıda ağabeyimin misafirleri var. Hepsi

iyi tahsil görmüş koca koca gençler... Galiba bir tanesi de Avrupada okumuş... Bunlar zamanın büyüklerini mutlaka tanırlar... Mükâfatı kazandık Can..

***

Çocuklar ellerinde resimli mecmua ile salona girdikleri zaman misafirler o günkü meraklı maçlardan bahsediyorlardı. Fakat küçük Janoyu hepsi severdi. (Canı ailenin yakınları Jano diye çağırırlardı.) Bu, gerçi adları kısaltma kaidesine aykırı olarak Candan daha uzundu amma kulağa daha hoş geliyordu.)

Misafirler Janoyu öpüp sevdikten sonra onun hatırı için üç beş dakika ciddî münakaşalarını bırakmıya razı oldular ve masanın etrafına toplanarak resimleri tetkike başladılar.

Çocuklar sekizden yukarı çıkamamakta haklı idiler. Müsabaka pek çoluk çocuk işi bir şey değildi. Buradaki meşhurları tanımak için yirminci asrı inceden inceye tanımış olmak lâzımdı.

Fakat misafir bayanlar, baylar ateş gibiydiler maşallah... Resimleri bir bakışta tanıyorlardı:

— Eski şampiyon Karpantiye.

— Rejisör Sesil B. de Mil.

— Lindberg'in çocuğunu çalan Hauptman.

— Amiral Balbo.

— Moris Şövalyenin meşhur Bebe Leroyu...

***

Yalnız bunların arasında kara sakallı, uzun kabarık saçlı bir adam vardı ki çehresi kimseye bir şey söylemiyordu. O da bilinse seri tamam olacak. Mükâfat kazanılacaktı.

Fakat bütün bu okuyup yazmış insanlar bir türlü onu bulup çıkaramıyorlardı.

Mecmua ya okuyucularına bir azizlik etmek, ya bilmeceyi bilinmez bir şekle sokarak mükâfat parasının üstüne oturmak istemiş olacaktı.

Bayanlardan biri derin bir düşünceden sonra:

— Buldum galiba, karılarını yakan meşhur mavi sakal Landru olacak.

— Yanılıyorsunuz. Landruyu tanırım. Daha zayıftır. Saçları hafifçe dökülmüştür. Sivri ve hassas bir burnu, sakallarının arasında yalnız öpmek ve ısırmak için yaratılmış zannedilen acayip bir ağzı vardı. Nerede onun esrar, zehir ve ateş dolu gözleri, nerede bu!. Bu çehre için kendini göz göre ocakta yaktıracak babayiğit kadın nerede?

Misafirler haykıra bağıra gülüşmeğe başladılar.

***

Kahkahalar salonun bir köşesinde kendi kendine uyuklayan bunak amcayı uykusundan uyandırmıştı.

O bir şey anlamadan gülenlere bakıyor:

— Ne var? Ne oldu? Bana da söyleyin diyordu.

Bunak amcaya bu davayı anlatmak deveye hendek atlatmak demekti.

Gençlerden biri:

— Ortada on dört resim var, dedi, on üçünün kim olduğunu bildik, on dördüncüyü bilemiyoruz.

— Bana da bir kere gösterin bakayım. Belki tanırım!

Misafirler tekrar makaraları koyvermek için kendilerini zor zaptettiler. Bunak amca yerinden kalkmış, masaya yaklaşmıştı. Gözlüğünü takarak resimlere iğildi:

— Hangisi bakayım, dedi.. Şu mu? Tanıdım. Ben Geliboluda mektep çocuğu iken ölmüş Namık Kemal diye bir adamcağızdı.

REŞAT NURİ

YILDIZ LAR

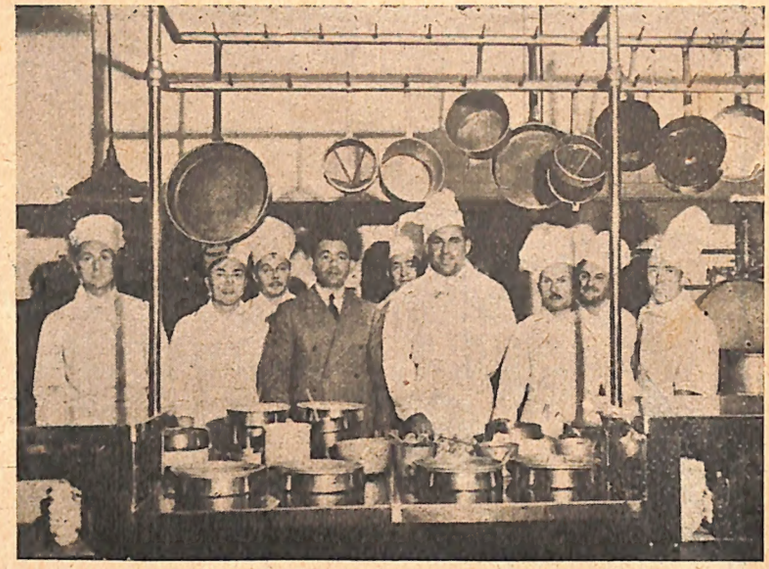

LOKAN TASI

Holivutta, hayatın her köşesi kendine göre bir hususiyet taşır. Lokantalar bile!

Fox Sinema şirketinin stüdyo lokantası olan "Café de Paris,, yi size anlatalım.

Bu lokantanın mutfak dairesinde, hemen hemen yer yüzü milletlerinin hepsinden birer ahçıbaşı bulabilirsiniz: Amerikalıdan Yunanlıya kadar!

Bir zamanlar, her artistin keyfine göre çeşit çeşit ve bol bol yemek hazırlayan bu usta ahçılar, şimdi, vesika usulüne uyarak, darlık içinde bolluk, azlık içinde çeşitlilik temin edebilmek gibi ayrı bir marifet de göstermeğe çalışmaktadırlar.

Café de Paris, bir çok Holivut lokantaları gibi, sütünü kendi ineklerinden sağdırmakta ve sebzelerini kendi hususî bostanlarında yetiştirmektedir.

Artistler, vücutlarının güzelliğini korumak kaygusiyle gayet az yemek yedikleri halde, yemek hususunda gayet huysuzdurlar. Her birinin kaprisine karşı memnun edici bir gıda hazırlamayı kolay sanmayınız.

Bunlardan bilhassa Betty Grable hemen hemen yalnız "meyve salatası,, ile karnı doyurmaktadır. Kahvaltılar müstesna, günde iki kere, güzel bir yıldızı, ayrı ayrı lezzette meyve salatalariyle memnun etmek kolay mı?

Shirley Temple ise, bilhassa her yemek sonunda bir büyük tabak dolusu dondurma ister. Bu milyoner çocuğun arzularını yerine getirmeyi de pek kolay sanmayınız!.

Bütün bu güçlüklere, zeki ve uysal karakteriyle karşı koyan tek adam, lokanta müdürüdür.

Lokanta müdürü Nick Janics, aslen Yunanlıdır. Uzun yıllardır Holivutta yıldızları midelerinden fethetmeği öğrenen bu adam, şimdi Café de Paris'yi emsalsiz bir maharetle idare ediyor.

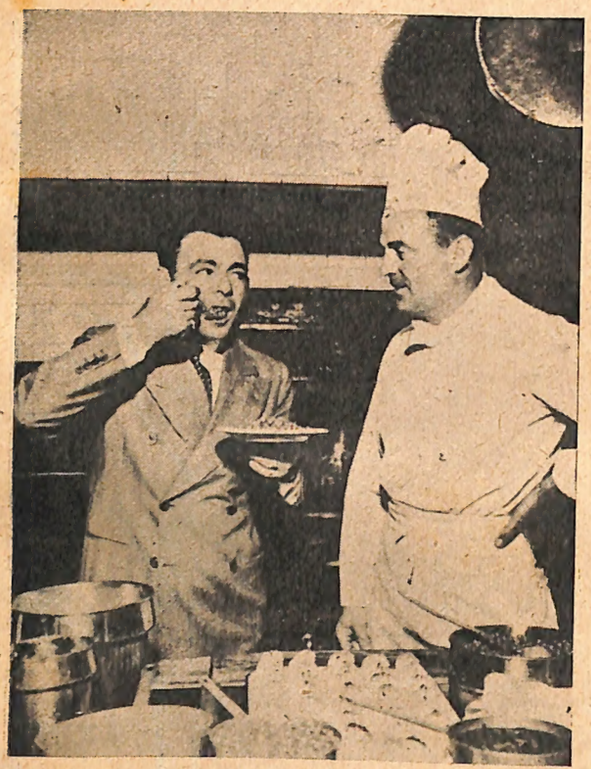

Yukarıda:
Hollywood ahcıları

Solda:
Lokanta müdürü yemeklerin tadına bakıyor.

Sağda:
Betty Grable meyva salatası yiyor.

Aşağıda:
Shirley, lokanta müdürüne dondurmayı beyendiğini söylüyor.

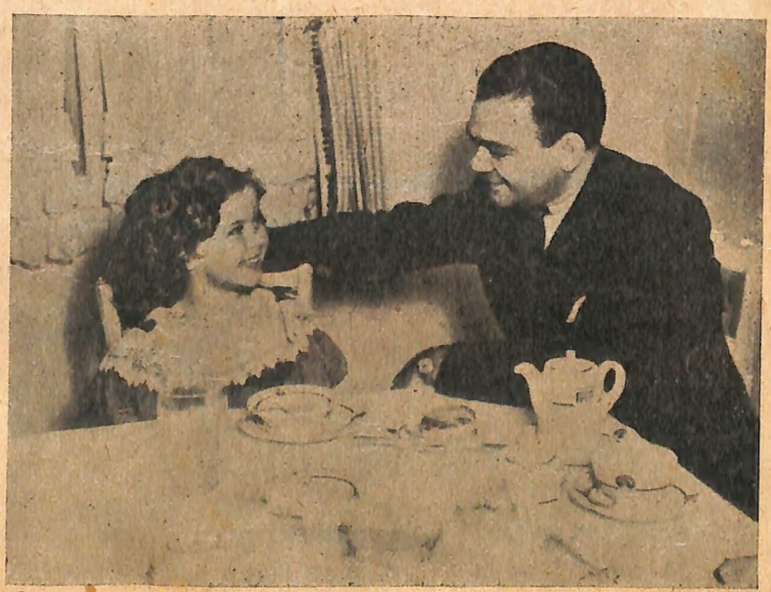

Çiçekler, Dikenler!

Ateş, her soğuğu ısıtabilir. Soğukluk müstesna!

***

Para, yalnız Azraili kandıracak gibidir, her kapıyı açar. Anahtar deliği bile olmayan namuslar müstesna!

***

Dayanmak için bile size dayanan birini bulmalısınız!

***

Para, yalnız Azraili kandıramayan usta bir hilekârdır!

***

Yalan söyleyeni ayıplar, yalana inanana acırız!

***

Gün olur ki, küçük bir yalan büyük bir felâketin önüne geçer!

***

Doğruluk rağbetten düştüğü nisbette yalan rağbet kazanır!

***

Saadet para ile olsaydı, tebessüm elmas gibi kuyumcularda satılırdı!

FILOZOF

●

Birbirinden yaman!

Bizim Meşhedi Caferle komşusu Nesimaci konuşuyorlardı. Nesimaçi dedi ki.

— Ben bir tefa, Arabistana yitmiştim. Orada bir arap yordum. Oyle siyah, oyle siyah idi ki, yuzunu yormek için yunduz bile lâmba yakmak ektiza olu yordu.

Meşhedi de şöyle mukabele etti:

— Özüm de Iranda eyle uzun bir adam tanımışem ki, kendi sini görmek için ikki deffa bah mah gerekti. Bir yarı beline gadder, bir de yarı belinden yuharı!...

— Ahçıbaşı, zeytin yağile neler yaparsın?

— Vallahi beyim, biz namuslu adamız.. Elimizden sadece yemek yapmak gelir!

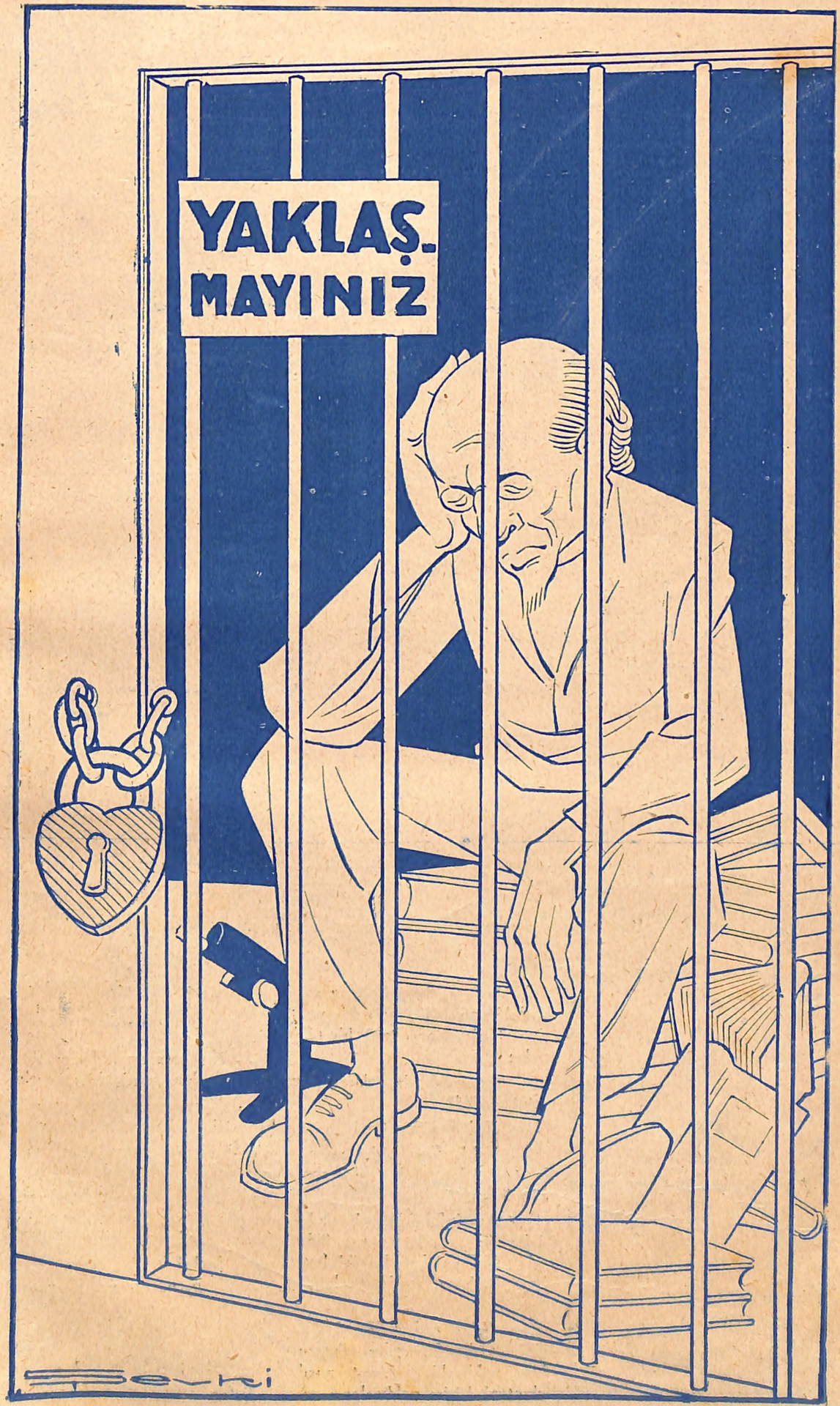

Gazetelerden: Bütün ilim adamları harbi kazandıracak yeni silâhlar arıyor..

Harb sonu dünyasında: Bir ilim adamı!

Bayraklı Vapuru!

Devlet Denizyolları yeniden telleyip pulladığı "Bayraklı" vapurunu geçen hafta gazetecileri gezdirmekle sefere başlattı.

Yiyinti ve içinti arasında şöyle bir konuşma kulağımıza ilişti :

— Neden ilk sefere gazetecilerle başlattılar acaba ?..

— Her halde şey...

— Ne ?

— Adından dolayı olacak !

●

Hüzün

Cuma sabahı, Bayraklının ilk seferine binenler, vapur Ada iskelesinden kalkar kalkmaz sallanmağa başladılar... Biraz sonra, bulutlu bir gök altında ve beyaz köpüklü karanlık bir deniz üstünde çalkanan Bayraklıda radyo hazin bir terennüme başlamıştı.

Bayan Cemil İpekçi, koltukların altındaki can kurtaranlara bakarak iç çekti :

— Bu hava, bu deniz, bu musiki size neyi hatırlatıyor çocuklar ?..

Arka masalardan bir ses cevap verdi :

— Titaniği !..

Meşhedînin Hikâyelerinden:

YAMAN BİR RESSAM!

Dostum Meşhedi Cafer, nereden haberdar olmuş ise, benim hastalığımı duymuş ve geçen gün hatırımı sormak için evime gelmişti. Kendisini sevinçle karşıladım:

— Oooo! Safa geldin Meşhedi! Ne âlemdesin bakalım?

— Heç!. Özüm eyiyem.. İlle sen nasılsan?. Eşitmişem ki hastasen.. Neyin vardı?

— Biraz soğuk aldım.. Nezle oldum. Şimdi hamdolsun geçti.

— Hüda Hafız!

Oturduğumuz odanın duvarlarında bir kaç resim levhası asılıydı. Meşhedi ayağa kalkarak, bunların yanına gidip birer birer dikkatle tetkike koyuldu. Sonra bana döndü:

— Mene bah! Bular nedi?

— Resim!

— Görirem ki resimdi.. İlle ne resmi olduhlarını anlamahlıh istirem..

— Şu.. Dedim, Venedikte bir meydan.

— Hansi Vennedik?

— İtalyadaki Venedik!

— Beli!.. Bu, nedi?

— Bir çoban.. Koyunlarını önüne katmış, yaylaya götürüyor.

Konferanscı — Bayanlar, baylar !.. Uyku, insanlar için en faydalı şeydir !..

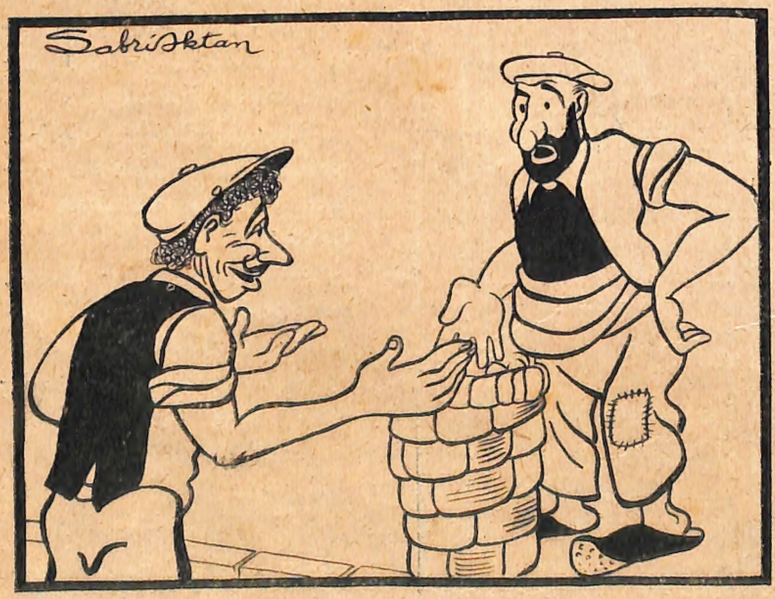

— Böyle şeftali bulamazsın başka yerde...

— Haydi oradan moruk.. Sen şeftaliyi benden iyi mi anlayacaksın ?!..

Meşhedi galiba beğenmedi. Dudaklarını bükerek, geldi yerine oturdu. Gayet tabiî bir tavırla:

— Bu resimlerin nekkaşı heç üstat değildi.

— Neden hükmettin!

— Yoh!. Men bizim memleçette çok gıyah nekkaşlar görmüşem.

— Acayip?.. Demek sizde daha iyi ressamlar var öyle mi? Halbuki ben bu iki levhayı Paristen sergiden almıştım.

— Ne Pariz!. Hansi Pariz?.. Özün bir gelip göresen kim, nakkaşlık zenaatı nasıl oluptur? Bizim nakkaşların evle yahsi nakışları vardı.. Sanırsen kim beyağı canlı kimin!

Bir müddet, bu sözünün bende nasıl bir tesir yaptığını anlamak içinmiş gibi, yüzüme baktı, baktı... Sonra ilâve etti:

— İlle ressam Elemmalik diyerler, biri vardı kim, garlı bir dağ resmedip özüme peşkeş etti. Özüm de getirip ivimin duvarına astım. Garların manzarasını eyle canlı nakşeylemiş kim o resmin olduğu yerde bütün yaz soba yahmışez! Allah inandırsın!

— Amin!

Ercüment Ekrem Talû

●

Bu zamanda

Şoför, otomobili alabildiğine süren arkadaşına çıkıştı:

— Ulan yavaş.. Allah esirgesin birisine çarparsın lâstikler patlar!..

KUŞLU NALIN

Tefrika No. 20

Yazan: Hikmet Feridun ES

Recebin de buna aklı yatar gibi olmuştu. Yalnız:

— Çifliğe gidip ötemi berimi toplıyayım.. Giraz da param var. Onları alıp Istanbula gideriz. Hem bir kere uğrayıp Paşaya da görünelim...

Bu kararı verdikten sonra bir akşam üstü dağlardan Buzludere çiftliğine giden patikayı tuttular.

Fakat yolları çok sapaya düşmüştü. Daha Buzludereden çok uzakta iken hava iyiden iyiye kararadı. Gökte demir kazık yıldızı... ve uzakta köpek sesleri..

Lâkin, bunlar, onlara vızgeliyordu. Çünkü gecelere ve dağlara artık iyice alışmışlardı!.

Bir aralık kökyüzünü bir kızıllıktır aldı ve gittikçe arttı. Buzluderenin başlangıcındaki kayalıklara geldikleri zaman dehşet içinde kaldılar.

Aşağıda, ovanın kenarında burgu halinde döne döne havaya yükselen büyük alevler vardı:

Buzludere çiftliği yanıyordu!..

Körpe Recep gözbebeklerinde alevlerin kızıllığı, dalgın bakışlarla kayalıkların üstünden bunu seyretti.

Ondan sonra ikisi birden alevlere doğru koşmağa başladılar. Lâkin yangın Buzluderenin her tarafını sarmıştı.

Birkaç kırık dökük eşyanın başında kocaman kirli sakalı ile Şairi ve ressam Nuhu buldular.

Alevler Buzludere çiftliğini, şiir köşküne kadar silip süpürdükten sonra bardaklardan boşanırcasına bir yağmur başladı.

O günün sabahında kasabaya giden posta arabasında çamur içinde dört insan vardı ve hiç konuşmuyorlardı. Şair Idris büsbütün kirlenmiş sakalını karıştırmakla meşguldü. Ressam Nuh uyukluyordu. Körpe Recep dalgındı. Şeker düşünüyordu. Buzluderenin yanması ona sanki bir sevgi ortağından kurtulmuş kadar ferahlık veriyordu. Artık Recebi de kendisi gibi göçebe sayıyordu. Artık kuşlu nalını giyeceği gün uzak değildi.

***

İstanbulu pek soğuk buldular. Hiç mevsimsiz bir kış başlamıştı. Üstleri başları pek sağlam da olmadığı için titreşiyorlardı. Fakat kendilerini bundan daha korkunç bir havadis karşıladı: Fındık Paşa bir kaç gün evvel kalb durmasından ölmüştü.

Kehkeşan Hanımefendi ise genç hünkâr yaveri ile birdenbire kayıplara karışmıştı. Nişantaşındaki konağın kapıları duvardı.

Şaşı Müşirin muazzam hayatı ağustos güneşi altında büyük fakat gevşek bir çığ parçası gibi bir anda eriyip gidivermişti.

Bir harem ağasının verdiği bu tafsilâtı dinledikten sonra Küçük Şeker, Recebin kulağına eğildi:

— Recep be... Bizi şehir açmaz. Kakılı kazık, çatı altı bize gelmez çocuğum... Haydi seninle şu Istanbulu bırakıp yine dağlara, ovalara uzanalım.. Bizi oraları paklar!

Körpe Recep daldı. Kimsesiz dağlar, insansız keçi yolları gözlerinin önüne geldi. Bunları düşünmesi bile onu yoruyordu. Evvelâ konakta Kehkeşan Hanımefendinin dizinin dibinde, sonra çiftlikte o kadar rahata alışmıştı ki, böyle dağlara düşecek kuvveti kendinde bulamıyordu. Hattâ bu kadar zamandanberi daha doğru dürüst çıplak ayakla toprak üstünde yürümeğe bile alışamamıştı. O bütün fenalıkları, bütün şerleri ile kalabalığı ve şehri severdi.

Arabanın önünde ne yapacaklarını bilmez bir vaziyette duruyorlardı. Şair Idris her zamanki derin umursamayışı içinde idi. Fakat ressam Nuh şehirde Küçük Şekerle Recepten sıkılıyor, Beyoğlunda Aynalıçeşmede bir apartmanın en üst katında oturan bir arkadaşına misafir gitmeği düşünüyordu.

Tam bu sırada yanlarında bir ses:

— Vay efendim... Benim kıymetlerine paha biçilmez dostlarım... Bu ne inanılmaz tesadüftür böyle!..

Deyince pek şaşırdılar. Dönüp baktılar. Kendilerinden epeyce önce çiftlikten ayrılan meşhur hattat Ahmet Esrarî efendi idi.

Paşanın ölümü, Kehkeşan Hanımefendinin hünkâr yaveri ile kaybolmasiyle göz açıp kapayıncaya kadar büyük bir hızla masallaşan debdebeli hayattan sonra Ahmet Esrarî ile ilk defa karşı karşıya geliyorlardı.

Idris:

— Maşallah Efendi Hazretleri!.. Diye temenna etti. Nuh, memnun gülümsedi.

Ahmet Esrarî o meşhur nezaketi ile:

— Zannederim ki şu araba ile bize gitmek saadetini bana bahşedeceksinizdir!

Dedi.

O zaman arabanın önündekiler birbirlerinin yüzlerine baktılar. Hiç fena bir fikir değildi.

Arabanın tekerliği çamurlu yollarda tıkırdadı.

***

Ahmet Esrarî'nin kardeşi kuşbaz Şemsi Efendi ile beraber oturduğu Süleymaniyedeki büyük ve harap konağın 11 odası çoktanberi boş duruyordu. Şair Idrisle ressam Nuh, Küçük Şekerle Körpe Recep bu boş odaları kira ile tuttular.

Her biri birer kata yerleşti. Iki birader, hattatla kuşbaz vaktiyle burada çok sükûnetli bir hayat geçirirlerdi. Ikisi de bekârdı. Biri yazdığı levhanın başında saatlerce göz nuru dökerken, öteki iki sofayı dolduran nadide kuşları ile kanaryeleri ispinozları, sakaları, isketeleri, sevda kuşları ile meşgul olurdu. Yeni kiracılar birdenbire Süleymaniyedeki eski konağın durgun havasını bulandırdı.

Şair Idris evin içinde topuklarına kadar uzanan ve kendisini kirli bir çadır gibi büsbütün iri yarı gösteren, beyazlığını kaybetmiş, kurşunileşmiş bir entari ile dolaşıyordu. Vaktiyle bu entarinin patiska olduğunu en mahir gözler bile farkedemezdi. Ressam Nuh bir işçi tulumu bulmuştu. Bunu sırtına geçirdikten sonra bir daha çıkarmağı düşünmüyordu bile... Tulumla yatıyor, tulumla kalkıyor, eski konağın duvarları arasındaki havanın tamamiyle vabancısı olan bir kokuyu, piposunun kokusunu etrafa savuruyordu.

Küçük Şekerle Körpe Recep gûya yanyana iki odada oturuyorlardı.

Evin içinde ayrı ayrı tencereler kaynıyor, yemekler pişiyor, dumanlar etrafa savruluyordu.

Küçük Şekerin, Körpe Recebe karşı zayıflığı artık el ile tutulabilecek bir hale gelmişti. Genç kadının üstü başı lime lime aktığı için vücudunun bir çok kısımları tamamiyle meydanda idi.

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

Yalnız onların sevişmeleri de bir garipti. Ressam Nuhla Şair İdris iki genç insanın odalarında dudak şapırtısı yerine, Şekerin çıplak etlerine inen şiddetli tokat şakırtıları işitiyorlardı. Döğüşerek sevişiyorlardı.

Konaktan ayrıldıktan sonra Körpe Recep dehşetli para düşkünü olmuştu: Tophanedeki sabahçı kahvesinde iyiden iyiye kumara alışmıştı. Artık yataktan kalkıp giyindiği zaman Kehkeşan Hanımefendinin pantalonunun cebine habersizce attığı çil liracıklar yoktu!

Halbuki başıboş hayat Kız Recebi birdenbire paranın ve kumarın alev alev yanan ihtirası içine atmıştı. Şimdi onun tek zevki bu idi...

Para bulmak için Küçük Şekeri sıkıştırıyor, dövüyor, hırpalıyordu. Çingene kızı, bu kız suratlı oğlana para yetiştirmenin imkânsızlığı karşısında şaşırmış kalmıştı.

Recep ona bir gün şaşılacak kadar iğrenç bir şey söyledi:

— Kız Şeker... Bu Esrarî denilen dangalak sana vurgun be!.. Ne biçim bakıyor, görmüyor musun... Altın babası herif... Şunu sızdır be!.. Ara sıra gönlünü yapıver pinponun!..

Küçük Şeker bu sözleri başkasından işitmiş olsaydı belki kızmazdı. Lâkin sevdiği adamın bunları söylemesi onu deli etti. Bu suratı ne kadar güzelse içi o kadar kötü delikanlıyı parçalamak istiyor, fakat elinden gelmiyordu. Yalnız:

— Tuh!.. Sen nasıl erkeksin Recep?. Beni hiç mi kıskanmıyorsun?..

Diye sızlandı.

Hakikaten Ahmet Esrarî'nin halinde ki büyük değişiklik kimsenin gözünden kaçmıyordu. Çiçekten kitap cildine kadar bütün güzel şeylere karşı âdeta aşkla bağlı olan bu sanatkâr ruhlu adam çok değişmişti Geceleri geç vakitlere kadar onun odasında ayak sesleri işitiliyor, açık penceresinin önünde gölgesi görünüyordu.

Son zamanlarda şiir yazmağa da başlamıştı. Bunların çoğu Farisî kıtalardı. Yumuşacık sarı sakalı, mavi gözleri ve derin bakışları ile hat üstadı şaşılacak derecede zayıflamıştı. Gözbebeklerinin içine ıstıraplı bir mâna gelmişti. Bu haliyle Rönesans ressamlarının çizdikleri "Hazreti İsâ,, tablolarını andırmakta idi.

Ahmet Esrarî'nin, büyük konakta, arka merdivenlerde, yahut eşyasız sofalarda birdenbire Küçük Şekerle karşılaşmaları akla gelmiyecek kadar heyecanlı sahneler doğuruyordu.

Böyle anlarda, Asmet Esrarî'nin, sarı sakalları ile sarı bıyıkları arasında daima pespenbe görünen ince dudakları, birdenbire beyazlaşır, gözleri kendiliğinden süzülürdü ve çehresi "çarmıha gerilen İsâ,, laşırdı.

Onun Şekere karşı bu başdöndürücü za'afını ilk sezen Körpe Recepti. Ve Ahmet Esrarî'yi de işte bunun için sızdırmak istiyordu.

Yumuşacık sakallı, masmavi gözlü acayip bir güzelliği olan adam Şekere Edirnekapı dışına çıkmadan önceki Mihrimah Sultan camiinin çinilerini hatırlatırdı. Bu açık mavi gözlü, yumuşak sarı sakallı ve çocuk bakışlı adamda hakikaten bir çini güzelliği var... Çingene kızı ona derin bir hürmetle karışık sevgi duyardı. Ahmet Esrarî'ye bir fenalık gelmesini istemezdi.

Hele Esrarî'nin nice zamandan beri eline almadığı neyini son zamanlarda tekrar üflemeğe başlaması Şekerin bu sevgisini biraz daha arttırmıştı.

Lâkin Körpenin para ültimatomları arttıkça artıyordu. Bereket versin ki Şeker ev içinde kendisine minimini bir iş bulmuştu:

Ötedenberi Ressam Nuh için modellik etmiyor mu idi?.. Şimdi bunun her defasını bir liraya yapıyordu.

Ressam Nuh Amerikalı dostlarının teşviki ile Şikago sergisine gönderilmek niyeti ile büyük bir tablo hazırlıyordu. Bu tablo bir nü olacaktı.

Bunun için Nuh, Ahmet Esrarî'nin babadan kalma iki kürkünü almıştı. Bu samurların üstüne Küçük Şeker çıplak vücudu ile yatıyordu. Yine bir tilki, göğsünden aşağı sarkıyordu. Kürklerin yumuşaklığı içinde Küçük Şekerin sert ve canlı vücudu büsbütün tezat teşkil ediyordu. Zaten Nuh da o sanatkâr görüşiyle bu "sertlik - yumuşaklık,, kontrasını elde etmek için çıplak kadın tablosunu kürklerin içinde yapıyordu.

Resimde Küçük Şeker bir tarafı üzerine yan yatıyordu. Altındaki kürk çok tüylü olduğu için vücudunun bir kısmını kucaklıyor gibi idi. Üstündeki tilki ise göğsünün yarısını kapatıyordu. Kalçasında küçük bir siyah ben göz alıyordu. Zaten bu nü'nün ismi ya "Benli kadın..,, yahut "Kuşlu nalın,, olacaktı:

Çünkü, hamamdan çıkmış bir halde sanki yorgunluğu atmak üzere uzanan kadının ayak uçlarında gümüş kuşlu nalınlar duruyordu: Ne zamandanberi para biriktire biriktire Küçük Şekerin aldığı nalınlar!..

Ressam Nuh daha ilk pozda Küçük Şekerin vaziyetini, kürkler içinde sırtını dönüp, fakat arkasına doğru yatarak duruşunu pek beğendi. Ve bunu aynen büyük ressam meşhur Ingres'in Louvre müzesindeki "Odalık,, ismindeki tablosuna benzetti. Küçük Şekerde de ayni duruş... Ayni ihtiraslı bakış...

Muhakkak ki "Benli kadın,, yahut 'Kuşlu nalın,, Şikago sergisinde bir sanat hâdisesi olacaktı.

Süleymaniyedeki harap konakta bu çalışma görülecek şeydi. Koridorda büyük şair yemek pişirirken, ressam Nuh üç metre uzunluğundaki muşamba önünde renk oyunları yapmakta idi.

— Arkası var —

Esir Fransada Gizli neşriyat!

— Başı 5 inci sayfada —

kinci mucize, mecmuaya müstear isimlerle yazı yazan muharrirlerin yazılarını bir araya toplayabilmektedir.,,

Bu muharrirlerin hepsi sulh için çarpışmakta olan vatanperverlerdir. Bazan mecmuada müstear isimlerden birinin yeri boş kalmaktadır. Okuyucular o zaman artık onun ebediyen yazı yazamıyacak bir hale getirildiğini anlıyorlar ve asıl isminin kim olduğunu o zaman öğrenebiliyorlar..

A K B A B A

DOST

Görünen

Düşman!

3 Dâhinin 3 Hikâyesi

YAZANLAR :

1 — Tarih babası : HERODOT

2 — Hint Filozofu : BEYDEBA

3 — Türk Filozofu : MEVLANA CELALETTİNİ RUMİ

İngilizceden, Arapçadan, Farsçadan Türkçeye çeviren :

Ömer Rıza Doğrul

Pek yakında AKBABA yayını arasında çıkıyor

Güler Yüzler!

— Bana, senin yüzün hiç gülmez diyenler, hele şu 7 ağustosa kadar sabretsinler bakalım.. Taliim bir gülerse, yüzümün gülüp gülmediğini görürler!

Millî Piyango

yalnız millî kuvvetimizin değil, şahsî saadetimizin de kaynağıdır!

"Aylık Ansiklopedi"

İKİNCİ SAYISI ÇIKTI

Millî kütüphanemize kıymetli bir varlık olarak giren "Aylık Ansiklopedi" nin ikinci sayısı da intişar etti. Her ayın on beşinde muntazaman çıkmak üzere tertibatını tamamlayan Ansiklopedi bu nüshasiyle münderecat ve şekil bakımından daha ziyade olgunluk ve tekâmül göstermektedir.

Günün yakından ve uzaktan temas ettiği otuzdan fazla mevzu, yurdumuzda mevcut en yüksek mütehassıslarının imzalı mesuliyeti altında veren bu nüsha da cidden dikkate şayandır.

"Aylık Ansiklopedi" her evin en lüzumlu eseridir. Onsuz, içinde bulunduğumuz günleri anlıyabilmek ve yaşadığımız tarihin muammalarını halledebilmek mümkün değildir.

"Aylık Ansiklopedi" başlı başına bir kütüphanedir. Bütün Türk matbuatının ve mütefekkirlerinin haklı olarak takdirlerini kazanıp birinci numarası hakkında elliye yakın tebrik yazısı yazılan bu eserin ikinci numarasını da bugün bayilerinizden isteyiniz.

Geçmişte Bugün

Genç ve değerli tarihcimiz Feridun Fazıl Tülbentçi'nin hazırladığı ve radyoda her akşam zevk ve heyecanla dinlediğimiz "Geçmişte Bugün" konuşmalarının üçüncü cildi de satışa çıkarılmıştır. Akba Kitabevinin bu değerli eserini bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Birinci ve ikinci ciltleri bitmek üzeredir. Bütün kitapçılarda arayınız. (Üçüncü cildin fiatı da 150 kuruştur.)

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz.

Bahçekapı: SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

Meşur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

OOO

BU GÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 ŞENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir

Sahibi: Yusuf Ziya ORTAÇ

Basıldığı yer: İstanbul Halk matbaası

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

Erkek — Otelinizde bir oda istiyorum...
Kız — Bir yataklı mı, iki yataklı mı?..
Erkek — Şey.. Rahatsız olmazsanız bir yataklı olsun !

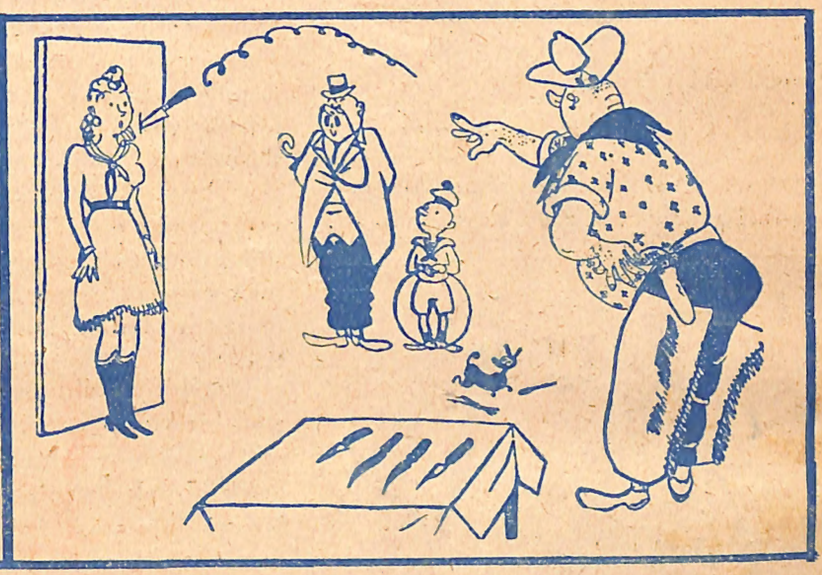

Bıçak oyunları :
Çocuk — Yuh enayi.. Vuramadı !

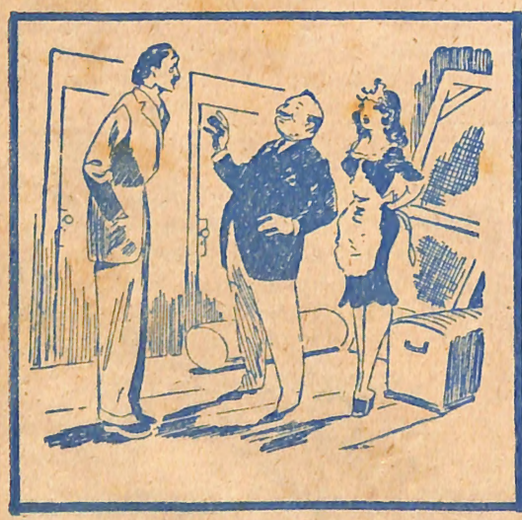

— Keyfime diyecek yok azizim: Mükemmel bir hizmetçi buldum...
Not: Hakikat sanmayınız. Vaka bir tiyatro sahnesinde geçiyor !

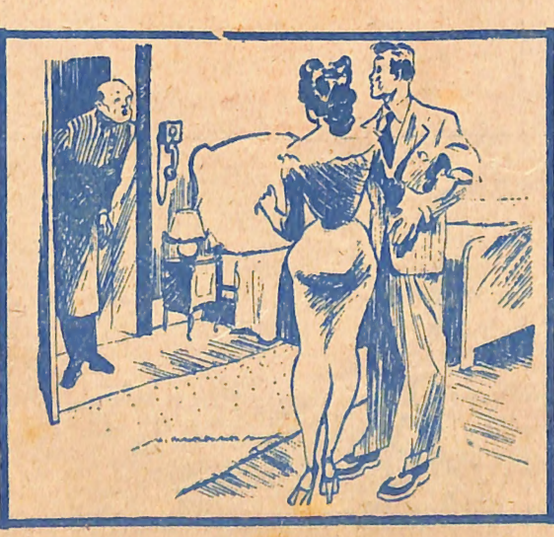

Garson — Bendenize bahşiş verecekseniz peşin lûtfedin: Tahtakurularından uyuyamadığım için yarın bu oteli terkedeceğim !

— Ben miyopum, uzaktan okuyamam..
— Ben de miyopum amma, Amerikadan gelen bir mektubu bile okurum !